

Handläggare
Marie Björklöf
Telefon: 08-50835605

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 23 april 2024

Arbetsmarknadsförvaltningens ungdomsarbete och fokusområden för fortsatt utveckling

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens redovisning av förvaltningens ungdomsarbete.

Sammanfattning

Arbetsmarknadsförvaltningen redovisar i ärendet förvaltningens arbete riktat till målgruppen unga upp till 29 år. Syftet är att ge arbetsmarknadsnämnden en övergripande bild av förvaltningens verksamhet för målgruppen, samt att ge förslag på fokusområden som bedöms vara prioriterade i det fortsatta arbetet.

Arbetsmarknadsförvaltningens ungdomsarbete riktar sig i huvudsak till unga som nås genom uppsökande arbete och unga som remitteras till Jobbtorg Stockholm genom stadsdelsförvaltningarna i staden. Ytterligare en målgrupp är de unga som är i behov av stöd inför och under sina studier vid den kommunala vuxenutbildningen.

Det finns idag ett brett utbud av insatser som riktar sig till förvaltningens olika målgrupper. Det breda utbudet har bidragit till möjligheten att erbjuda ett individanpassat stöd som utgår från individens behov, och därmed även till att förvaltningens resultat är mycket goda när det gäller andelen unga som går vidare till arbete eller studier efter avslutad insats. Under år 2023 nåddes fler unga än tidigare år genom uppsökande arbete, och 82 procent av de som skrevs ut från Jobbtorg Stockholm avslutades till arbete eller studier.

Trots de goda resultaten ser förvaltningen att det finns vissa unga som inte har förutsättningarna att tillgodogöra sig det stöd som erbjuds, och där det finns behov av ytterligare utvecklingsarbete. Förvaltningen har identifierat följande fokusområden för fortsatt utvecklingsarbete:

Likvärdig tillgång till insatser i hela staden

- Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att det finns behov av att även i Vällingby och Järva erbjuda vissa motiverande och förberedande aktiviteter, liksom de som idag erbjuds på södra sidan av staden.

Utvecklad samverkan i staden kring vissa målgrupper

- Arbetsmarknadsförvaltningen ser behov av att fördjupa samverkan inom staden kring vissa unga. Förvaltningen bedömer att arbetsmarknadsinsatser och stöd för att komma ut i arbete bör ges tidigt och parallellt med andra sociala stödinsatser för att förebygga utanförskap och bidra till långsiktigt hållbara lösningar för individen.

Tillgång till Stockholmsjobb för unga utanför arbete och studier

- Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att det är viktigt att kunna erbjuda Stockholmsjobb även till individer som inte kvalificerar sig för ett anställningsstöd eller en lönesubvention från Arbetsförmedlingen. Detta innebär dock en ökad kostnad för Stockholmsjobb.

Ärendet

Ärendet syftar till att ge en övergripande bild av arbetsmarknadsförvaltningens verksamhet för målgruppen unga upp till 29 år, samt att ge förslag på fokusområden som förvaltningen bedömer vara prioriterade i det fortsatta arbetet. I ärendet redogörs även för vissa pågående budgetuppdrag och aktuellt utvecklingsarbete inom förvaltningen. Bakgrunden till uppdraget är bland annat Stadsrevisionens översyn av förvaltningens arbete i rapporten *Bryta socialt utanförskap bland unga* (nr. 10, 2022). I rapporten granskades förvaltningens arbete för att nå och erbjuda stöd till unga som varken arbetar eller studerar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben vid arbetsmarknadsförvaltningen, i samarbete med avdelningarna Jobbtorg Stockholm och Vuxenutbildning Stockholm.

Arbetsmarknadsförvaltningens redovisning

Målgrupper för arbetsmarknadsförvaltningens ungdomsarbete

Arbetsmarknadsförvaltningens ungdomsarbete riktar sig i huvudsak till målgrupper som dels nås genom uppsökande arbete och dels genom remittering från stadsdelsförvaltningar.

Uppsök 19-29 år

Av Stockholms stads budget framgår att arbetsmarknadsnämnden har i uppdrag att arbeta uppsökande för att nå unga som varken arbetar eller studerar (UVAS). Det uppsökande arbetet syftar inte till att nå samtliga unga i målgruppen UVAS, utan endast de som har behov av stöd. Inom gruppen finns även unga som har ett relevant och tillräckligt stöd från annan myndighet, eller som har en oproblematiske frånvaro från arbetsmarknaden på grund av till exempel utlandsresor¹. Det uppsökande arbetet utgår från de lokala jobbtorgen, där ungdomskonsulenter samt studie- och yrkesvägledare arbetar för att nå unga i målgruppen.

Kommunens aktivitetsansvar (KAA)

I Stockholms stad har arbetsmarknadsförvaltningen det lagstadgade uppdraget att arbeta för att nå och erbjuda stöd till unga som tillhör kommunens aktivitetsansvar. Till målgruppen hör ungdomar under 20 år som inte är inskrivna vid en gymnasieskola och som inte har slutfört sin gymnasieexamen. Inom ramen för uppdraget med kommunens aktivitetsansvar arbetar lokala samordnare uppsökande för att nå målgruppen. Verksamheten utgår från de lokala jobbtorgen för unga, men för de ungdomar som har behov av ett mera fördjupat stöd finns även möjlighet att delta andra insatser.

Remitterade från stadsdelsförvaltning

Personer som uppbär *ekonomiskt bistånd* kan remitteras till Jobbtorg Stockholm för att få stöd i att närma sig arbetsmarknaden. Vid inskrivning får aspiranterna tillgång till samtliga insatser inom Jobbtorg Stockholm och en individuell planering görs utifrån individens behov.

Unga som har kontakt med *socialpsykiatri* eller *LSS* kan remitteras till Jobbtorg Stockholm genom beslut om insats enligt 4 kap 2 § socialtjänstlagen (2001:453). Dessa personer remitteras till *Enheten för funktionsnedsättning och psykisk ohälsa (FoP)* inom Jobbtorg Stockholm.

Unga elever inom den kommunala vuxenutbildningen

Ungdomar och unga vuxna som vill studera inom den kommunala vuxenutbildningen har möjlighet att få stöd inför och under studierna. Stödet syftar bland annat till att underlätta övergången mellan gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen, samt till att ge ett individanpassat stöd till de som är i behov av detta för att fullfölja sina studier.

Arbetsmarknadsförvaltningens insatser för unga 16-29 år
Arbetsmarknadsförvaltningens stöd till unga mellan 16 och 29 år syftar till att hjälpa målgruppen att närma sig arbetsmarknaden genom studier eller arbete. *Jobbtorg Stockholm unga* finns på fyra platser i staden (Globen, Skärholmen, Vällingby, Kista) och erbjuder stöd i arbetssökande, studie- och yrkesvägledning samt motiverande arbete enligt Supporten employment/education - metoden (SE/SEd). Motiverande samtal (MI) används som arbetssätt inom alla jobbtorg. De lokala jobbtorgen för unga arbetar även uppsökande för att nå unga som varken arbetar eller studerar.

Utöver det grundläggande stödet från de lokala jobbtorgen för unga finns även *Jobbtorg Insatser* som tillhandahåller insatser som riktar sig särskilt till vissa målgrupper som har behov av ett utökat stöd för att närma sig arbetsmarknaden, så som till exempel unga nyanlända, unga med en kriminell bakgrund, unga med funktionsnedsättning som påverkar arbetsförmågan, samt insatser som fokuserar på att ge stöd i återgången till studier. Dessa insatser syftar bland annat till att öka motivationen för att delta i arbetsmarknadsinsatser, ge fördjupad vägledning samt till att ge stöd i övergången mellan en insats och den reguljära arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsförvaltningen har även i uppdrag att samordna det stadsövergripande arbetet med feriejobb för unga mellan 16 och 19 år.

För att främja tillgången till ett individuellt anpassat stöd till ungdomar samverkar arbetsmarknadsförvaltningen med flera andra förvaltningar i staden. Förvaltningarnas uppdrag kompletterar ofta varandra genom att delvis rikta sig till samma målgrupper. Samverkan är därför av stor vikt för att möjliggöra ett brett och ändamålsenligt utbud av insatser som utgår från individens behov. Arbetsmarknadsförvaltningen har bland annat en nära samverkan med utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen.

Utöver samverkan med förvaltningar inom Stockholms stad samverkar arbetsmarknadsförvaltningen även med andra myndigheter och organisationer som möter ungdomar och unga vuxna, så som till exempel Arbetsförmedlingen och aktörer inom civilsamhället. Samverkan med andra aktörer är av stor vikt för att främja individens tillgång till ett anpassat stöd, då arbetsmarknadsförvaltningens målgrupp ofta har kontakt med, eller behov av kontakt med, flera olika myndigheter.

Resultat

Måluppfyllelsen för arbetsmarknadsförvaltningens insatser för ungdomar och unga vuxna är generellt god. En bidragande faktor till de goda resultaten bedöms vara förvaltningens breda utbud av insatser som syftar till att möta individuella behov av såväl

uppsökande och motiverande arbete, som vägledning och matchning mot arbete.

Under år 2023 nåddes fler ungdomar än tidigare år genom det uppsökande arbetet. Detta gäller både unga under 20 år som tillhör målgruppen för KAA och unga 19-29 år som varken arbetar eller studerar. Resultaten tyder på att det löpande utvecklingsarbetet för att nå fler unga som befinner sig utanför arbete och studier ger resultat, men det finns behov av att arbeta vidare för att till exempel utveckla metoder för att nå fler unga kvinnor samt unga med en komplex problematik som har behov av parallellt stöd från flera olika aktörer.

År 2023 skrevs 988 personer i åldrarna 19-29 år som hade nått genom uppsökande arbete in vid Jobbtorg Stockholm, vilket överträffar målet om 850 personer. Det är även en ökning jämfört med år 2022 då 806 personer som hade nåtts genom uppsökande arbete skrevs in. Av de individer som år 2023 skrevs ut från Jobbtorg Stockholm avslutades 82 procent till arbete eller studier, vilket är en lika stor andel som år 2022 trots att fler personer totalt har nåtts och skrivits in vid Jobbtorg Stockholm. Under 2023 gick drygt 54 procent av ungdomarna inom KAA ut i studier efter åtgärd, vilket överträffar årsmålet om 50 procent. Även antalet unga som erbjöds ett feriejobb översteg uppsatt mål på 11 000 platser under året, då totalt 11 140 ungdomar fick ett feriejobb under år 2023.

Utvecklingsarbete under 2024

Under år 2024 kommer arbetsmarknadsförvaltningens utvecklingsarbete med fokus på insatser för ungdomar och unga vuxna särskilt att rikta in sig på följande områden:

- Utveckling av stöd inför och under studier på komvux
- Utveckling av projekt *Samstart*
- Ansökan om projektmedel för projekt *Lär-Kedjan*
- Utredning och förberedelser inför pilot med feriejobb för vissa unga 13-15 år
- Förebygga skolavhopp (budgetuppdrag tillsammans med utbildningsnämnden)

Arbetet med dessa utvecklingsområden kommer att fortsätta under kommande år.

Förslag på fokusområden för fortsatt arbete

Utöver ovanstående utvecklingsområden där arbete redan pågår ser arbetsmarknadsförvaltningen behov av att utveckla nedanstående områden.

Likvärdig tillgång till insatser i hela staden

Nämndens bredd av insatser är en framgångsfaktor som gör det möjligt att erbjuda individanpassade insatser till ungdomar med olika behov. Samlokaliseringen av verksamheter i huset Transformator har bidragit till att nå en bred målgrupp av unga i

behov av stöd, där närheten till olika typer av insatser har visat sig skapa goda synergieffekter. Samarbetet mellan verksamheterna bidrar till att ungdomar har möjlighet att bekanta sig med olika insatser och lära känna personalen, vilket ofta skapar trygghet och motivation. Detta gäller särskilt ungdomar och unga vuxna som står långt ifrån arbetsmarknaden och som har behov av förberedande insatser eller parallella insatser från flera olika verksamheter.

I dagsläget saknas en liknande verksamhet i de norra och västra delarna av staden (Järva, Vällingby), där ungdomar i behov av motiverande och förberedande insatser kan få stöd lokalt i sitt närområde. För dessa ungdomar och unga vuxna kan avståndet till verksamheten i Globen-området bli långt, vilket kan bidra till att steget till att delta i insatser blir större. Mot denna bakgrund ser arbetsmarknadsförvaltningen behov av att erbjuda vissa motiverande och förberedande insatser lokalt även i de norra och västra delarna av staden, för att säkerställa att alla unga i staden har likvärdig tillgång till stöd, oavsett var de bor.

Utvecklad samverkan i staden kring vissa målgrupper

Samverkan är en viktig del av arbetsmarknadsförvaltningens arbete, då många i förvaltningens målgrupp har behov av stöd från flera olika aktörer. För att kunna erbjuda ett stöd till ännu flera stockholmare ser arbetsmarknadsförvaltningen behov av att utveckla verksamheten för att i samverkan med andra aktörer möta dessa målgruppers behov.

De målgrupper som arbetsmarknadsförvaltningen ser ett behov av att fördjupa samverkan kring är bland annat följande:

- unga som nås genom det uppsökande arbetet som har en komplex problematik och/eller tillhör målgruppen för LSS eller anpassad gymnasieskola
- unga i behov av parallella, aktiverande insatser
- unga med en kriminell bakgrund

Utbildningsförvaltningen är en viktig samverkanspart för arbetsmarknadsförvaltningen, och arbete pågår för att tillsammans utveckla arbetssätt som syftar till att förebygga avhopp från gymnasieskolan och därmed förhindra att unga hamnar utanför arbete och studier. Unga som saknar sysselsättning och som nås genom det uppsökande arbetet saknar ofta myndighetskontakter, samtidigt som orsaken till deras utanförskap många gånger innebär behov av stöd från flera olika aktörer. För att kunna erbjuda rätt stöd till dessa individer ser arbetsmarknadsförvaltningen behov av utökad samverkan med bland annat stadsdelsförvaltningarna kring målgruppen. Detsamma gäller målgruppen unga med en kriminell bakgrund, där arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att en utökad samverkan med stadsdelsförvaltningar och socialförvaltningen skulle kunna erbjuda ett mera heltäckande stöd till individen utifrån olika förvaltningars uppdrag och specialistkompetens.

Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att arbetsmarknadsinsatser och stöd för att komma ut i arbete bör ges tidigt och parallellt med andra sociala stödinsatser för att förebygga utanförskap och bidra till långsiktigt hållbara lösningar för individen. Även utbildningsförvaltningen är en viktig samverkanspart, där det redan idag finns ett pågående arbete för att bland annat motverka avhopp från gymnasieskolan.

Tillgång till Stockholmsjobb för unga utanför arbete och studier

Stockholmsjobb är en insats som för många unga inom förvaltningens målgrupper kan erbjuda ett första steg in på arbetsmarknaden. Det finns flera olika typer av Stockholmsjobb för unga, så som ungdomsanställningar, arbetslagsanställningar och introjobbsanställningar. Målgruppen för insatsen är de personer som bedöms stå längst ifrån arbetsmarknaden och som har behov av en arbetsplatsnära insats som kan innehålla kompetensutveckling för att långsiktigt stärka sin ställning på arbetsmarknaden.

För att förvaltningen ska ha förutsättningar att erbjuda förväntat antal Stockholmsjobb inom ramen för befintliga budgetmedel krävs i regel ett anställningsstöd eller en lönesubvention från Arbetsförmedlingen för att få ta del av insatsen. Unga som nås genom arbetsmarknadsförvaltningens uppsökande arbete saknar ofta kontakt med andra myndigheter, vilket gör att många av dessa personer inte kvalificerar sig för ett anställningsstöd eller en lönesubvention från Arbetsförmedlingen.

Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att det är viktigt att kunna erbjuda Stockholmsjobb för målgruppen även om de inte kvalificerar sig för ett anställningsstöd eller en lönesubvention. Detta innebär dock en ökad kostnad för Stockholmsjobb.

Karina Uddén
Arbetsmarknadsdirektör
Arbetsmarknadsförvaltningen

Pernilla Unell
Tf. Utvecklingschef
Arbetsmarknadsförvaltningen

Bilaga

1. Arbetsmarknadsförvaltningens ungdomsarbete och fokusområden för fortsatt arbete. Mars 2024.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karina Uddén, Arbetsmarknadsdirektör	2024-04-12
Pernilla Unell, Tf. Utvecklingschef	2024-04-12